

Секція 12. Проблеми мікроекономіки

Феніч Оксана Миколаївна

*студентка 3 курсу напряму підготовки "Міжнародна економіка"
ВНЗ Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі"
м. Полтава, Україна*

РОЛЬ МОЛОДІЖНОГО БІЗНЕСУ У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ВЕЛОКУЛЬТУРИ У М. ПОЛТАВА

Сучасний розвиток цивілізації та науково-технічний прогрес, що супроводжуються стрімким зростанням кількості населення на Землі, обсягів виробництва та його відходів, призвели до загострення екологічних проблем людства. У наш час суспільство почало усвідомлювати важливість проблем, пов'язаних з антропогенним впливом на навколишнє середовище. Особливе місце серед них посідає забруднення довкілля автомобільним транспортом. Це не лише українська проблема, з цим зіткнулися більшість європейських столиць ще 30-40 років тому. Проте зараз про подібні проблеми країни Європи уже забули. Цьому сприяв розвиток велокультури суспільства.

Велоінфраструктура в Україні постійно “не на часі”. Головний аргумент: велодоріжки – це дорого. Проте європейські міста давно дійшли висновку: з часом видатки на велотранспорт забезпечать надходження до бюджету міста. Зниження витрат на будівництво та утримання транспортної інфраструктури, зменшення витрат на охорону здоров'я та довкілля, позитивний вплив на сектор туризму та велобізнесу, збільшення роздрібної торгівлі та здорожчання нерухомості у привабливих районах – такі переваги дає розвиток велотранспорту у Берліні та Кракові, Дубліні, Барселоні, Парижі та Нью-Йорку.

Існує чотири джерела прибутку, які відкриваються перед містами, що

інвестують у велосипедну інфраструктуру:

1. Скорочення витрат на дороги. Чим більше людей їздить на велосипедах, тим менше на дорогах автомобілів, а отже, вони менше руйнують асфальтове покриття. До того ж, зменшується потреба в створенні та утриманні величезних парковок, на місці яких могли б бути громадські площі чи зелені зони.

2. Забезпечення сприятливих умов для малого та середнього бізнесу. Вулиці, де приємно пересуватися пішоходам і велосипедистам, стають центрами тяжіння людей. Тут поживається роздрібна торгівля, краще розвивається мале та середнє підприємництво, адже на велосипеді можна зупинитися та припаркуватися практично в будь-якому місці – що складніше для водіїв авто. А вздовж озелених та обладнаних для пішоходів і велосипедистів вулиць дорожчає нерухомість.

3. Створення нових секторів економіки. В країнах ЄС з 2012 р. продають більше велосипедів, ніж автомобілів, і з часом ця тенденція пошириться і на Україну. Особливої уваги заслуговує розвиток велобізнесу. Це не лише продажі самих велосипедів чи аксесуарів, а ще й їх обслуговування та туризм. Велосипедисти відкривають нові туристичні маршрути, що поживає місцеву економіку, забезпечуючи розвиток зеленого та аграрного туризму. Наприклад, у Великій Британії туристи на велосипедах витрачають під час подорожі в середньому 25 фунтів на день, у той час як автомобілісти – 7,3 фунти (пояснюється це тим, що велосипедисти можуть фізично взяти менше речей з собою, через що частіше користуються місцевими послугами).

4. Скорочення витрат на охорону здоров'я. Велокультура сприятиме зменшенню задимлення вулиць, проблем з надмірною вагою і фізичною детренованістю. Країни ЄС за рахунок розвиненого велосипедного руху економлять 200 млрд євро на рік (близько 400 євро щороку на кожного громадянина), і половина цих коштів – завдяки міцному здоров'ю громадян.

Таким чином, поширення велокультури серед жителів міста та гостей, будівництва велодоріжок, поява велопарковок та створення велопрокатів – це економічно вигідний проект, що сприятиме зміцненню здоров'я населення та зменшенню рівня екологічного забруднення.

Асоціація велосипедистів м. Києва провела перший в Україні підрахунок велосипедистів (в найблищій час планується перерахунок велосипедистів в м. Полтава). Всього підрахунок проводили 25 волонтерів, що стояли на 19 перехрестях у м. Київ. Під час вимірів з 12:00 до 14:00 було зареєстровано 2140 велосипедистів (рис. 1).

Із цієї кількості велосипедистів, чоловіки склали 80%, а жінки 20%. Загальна кількість тих, що їхали по тротуару, склала 58%, загальна кількість тих, що їхали по дорозі – 42%. Серед жінок по тротуару їхало 67%, а по дорозі 33%. Серед чоловіків співвідношення тих, що їхало по тротуару, було меншим: 56% їхало по тротуару, 44% – по дорозі. По дорозі у неправильному напрямку рухалося 11% велосипедистів. У шоломах було 28% велосипедистів, 72% були без шолому.

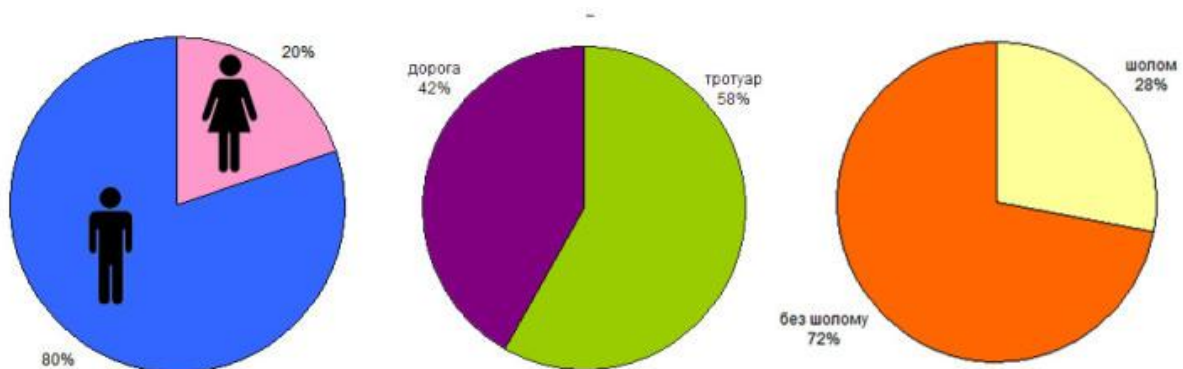

Рис. 1. Розвиток велокультури у м. Київ

Це свідчить, що українці з задоволення використовують велосипед як засіб пересування та чудовий інструмент для покращення здоров'я. З кожним роком на вулицях міст на велосипедах пересуваються все більше і більше людей. Велопопуляризація стає новим джерелом розвитку бізнесу у містах. Досвід європейських країн доказує, що поява велосипедної

інфраструктури добре позначається на бізнесі, сприяє зростанню доходів і стимулює розвиток місцевих громад.

Розвиток велокультури планується і у м. Полтава. Весною 2015 р. владою міста спільно з активістами була створена Концепція розвитку велосипедної інфраструктури м. Полтава на 2016-2020 роки. Концепцією передбачено створення магістральних маршрутів і міської велосітки, загальним кілометражем 28,77 км і 133,07 км відповідно.

У наш час світ зосереджений на швидкості, мобільності та універсальності. Це є основою розвитку бізнесу. Як приклад успішного молодіжного бізнесу, спробуємо об'єднати такі дві сфери – громадське харчування і велоспорт, створивши заклад «Велокафе». Таке кафе дозволяє клієнтам відвідувати заклад, сидячи на велосипеді. Біля кожного столика є балочна дерев'яна конструкція, яка фіксує переднє колесо велосипеда. Це дозволяє із зручністю сидіти за столиком на власному транспорті. Також клієнтам надається затишне приміщення з привітним персоналом і різноманітним меню. Перевага віддається виключно здоровій їжі. Кафе буде орієнтовано на всі вікові категорії. Особливу увагу приділено на любителів велоспорту. Оскільки кількість велосипедистів щороку зростає, пропозиція щодо відкриття такого типу кафе є доцільною.

«Велокафе» – частина програми з розвитку міста Полтава, завдання якої полягає у поліпшенні транспортної ситуації, зробивши місто максимально комфортним для всіх – пішоходів, велосипедистів та автомобілістів.

Основною метою створення такого закладу є розвиток м. Полтава та популяризація здорового способу життя соціуму.

Велокафе складається з:

- літнього майданчика, де велосипедисти можуть відпочити, не злязючи зі свого «залізного коня»;
- затишного приміщення з м'якими диванчиками, де можна трохи

розслабитися;

- велосипедної парковки;
- веломайстерні, де можна полагодити велосипед і підкачати шини, як власноруч, так і за допомогою майстра;
- сервісу оренди велосипедів.

Кафе діятиме постійно і стане місцем культурного відпочинку городян. Літній майданчик буде відкрита у період з квітня по жовтень. Коригування можливі з урахуванням погодних умов.

На даний момент, в м. Полтава відсутні кафе, які б надавали можливість відвідувати їх, не розлучаючись зі своїм велосипедом. Заклади такого формату давно стали популярними в Європі. Однак, точних аналогів у світі щодо пропонованого проекту немає. В Україні існують подібні ідеї щодо відкриття моделі бізнесу даного роду. Наприклад, велокафе «Їхали Ведмеді» (м. Харків) – це незвичайний заклад в підвальному приміщенні, який окрім класичного кафе надає послуги велопрокату.

Саме на перетині велодоріжок планується відкриття «Велокафе». Приблизну схему розташування об'єктів, що знаходяться на території кафе зображено на рис. 2.

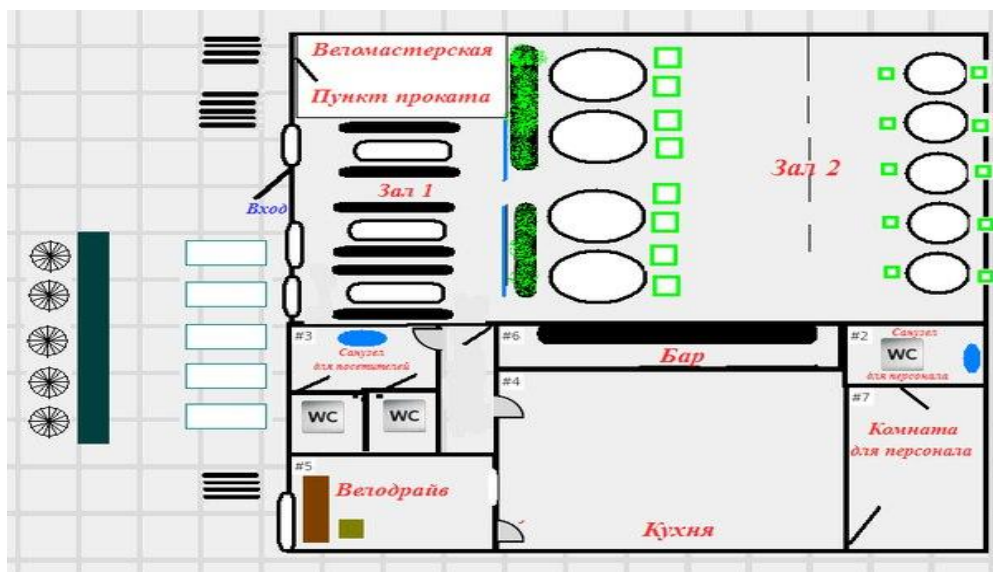

Рис. 2. Макет Велокафе

Нами були проведені розрахунки витрат і доходів підприємства за перші три квартали роботи велокафе (орієнтовна дата відкриття кафе – квітень 2016 р.). Таким чином, поточні щомісячні витрати з травня по вересень 2016 р. складуть 92967 грн. Первий місяць існування кафе (квітень) обійдеться у 427242 грн. Власне ці витрати і складають необхідні кошти для відкриття кафе та його місячного існування. Для того, щоб виконати план по доходах необхідно, щоб в середньому в день кафе відвідувало 100 чоловік (7 чол. / год; кількість місць в приміщенні – 50, на літньому майданчику – 25 чол.), а середній чек становив 38 грн. У перший місяць існування заклад буде знаходитися на етапі розвитку. Витрати у квітні перевищать доходи на 268 798 грн. Але в наступних місяцях доходи кафе перевищать витрати на 65511 грн., що дасть можливість через 6 місяців (а саме у вересні) перекрити всі витрати, які потрібно понести при відкритті «Велокафе». Таким чином, за прогнозами період окупності закладу 6 місяців і вже наприкінці вересня 2016 р. він принесе прибутку 55921 грн. Такий результат є позитивним.

Велокафе ідеально підходить як для відпочинку в колі близьких людей, так і ділового обіду з бізнес-партнерами. Велокафе – унікальне у своєму роді. Тут надається можливість смачно перекусити в затишній обстановці, відпочити і весело провести свій вільний час, при цьому ні на хвилину, не розлучаючись зі своїм велосипедом.

Отже, велосипед для бізнесу – це живі гроші. Переймаючи європейський досвід, Україна, розвиваючи велокультуру, спроможна створити сприятливі умови для поширення малого та середнього бізнесу. Налагодження велосипедної інфраструктури сприятиме оздоровленню нації та очищенню повітря, зменшенню автомобільного транспорту на дорогах міста.

Література:

1. Асоціація велосипедистів м. Києва: Результати підрахунку велосипедистів у м.Київ [Електронний ресурс]: (проект) / за ред. К.О.Семенова. – К., 2015. – Режим доступу: <http://avk.org.ua/2014/12/rezultaty-pidrahunku-velosypedystiv-u-2014-rotsi-kujiv/>– Назва з екрану. – Дата звернення: 27.10.2015.

2. Велосипедна економіка: як європейські міста заробляють на транспорті? [Електронний ресурс]: інтернет-журн. / Видання "Висновки". – К., 2015. – Режим доступу: <http://vysnovky.com/life/doit/2292-velosipedna-ekonomika-yak-jevropeiski-mista-zaroblyayut-na-transporti>– Назва з екрану. – Дата звернення: 28.10.2015.

3. Концепція розвитку велоінфраструктури м. Полтави на 2016-2020 рр.[Електронний ресурс] : LinkedIn Corporation– К., 2015. – Режим доступу: <http://www.slideshare.net/jalyna/20162020-52956540>– Назва з екрану. – Дата звернення: 29.10.2015.

4. Let's bike it: Как построить бизнес на велосипедистах [Електронний ресурс]: (проект) / за ред. В.В. Кумов. – М., 2010-2015. – Режим доступу: <http://letsbikeit.ru/2014/08/kak-postroit-biznes-na-velosipedistah/>– Назва з екрану. – Дата звернення: 25.10.2015.